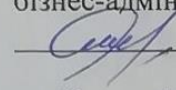

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту

УЗГОДЖЕНО
Декан Факультету економіки та
бізнес-адміністрування

 С.Смерічевський

« 12 » 04 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

 А. Полухін

« 15 » 04 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Правове, економічне та інформаційне забезпечення
наукових досліджень
(модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 051 «Економіка»
Освітньо-наукова програма: Економіка

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів в ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР /К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Очна	1	180/6	30	30	-	120	1 д/з	-	диф.залік 1с
Заочна	1	180/6	12	12	-	156	1 д/з	-	диф.залік 1с

Індекс: НДФ-06/20-051/20– 1.3.1

СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Правове, економічне та інформаційне
забезпечення
наукових досліджень (модуль «Економічне
забезпечення наукових досліджень»)»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 11.01.01-01-2021

стор. 2 з 22

Робочу програму навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)» розроблено на основі освітньої програми та навчальних планів № НДФ-06/20-051/20 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка», освітньо-наукова програма «Економіка» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
Зав. кафедри економіки повітряного
транспорту, д.е.н., професор

О.В. Ареф'єва

професор кафедри економіки повітряного
транспорту, д.е.н., доцент

С.Т. Пілецька

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-наукова програма «Економіка») – кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 12 від 06.04.2021 р.

Завідувач кафедри

О.В. Ареф'єва

Гарант освітньо-наукової програми

О.В. Ареф'єва

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 4 від 09.04.2021 р.

Голова НМРР

А.Т. Тофанчук

УЗГОДЖЕНО
Директор Інституту новітніх
технологій і лідерства

П.В. Горінов
«13» 04 2021 р.

УЗГОДЖЕНО
Завідувач аспірантурою та
докторантурою

І.В. Жудова
«13» 04 2021 р.

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 3 з 22	

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати.....	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	6
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	11
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг	12
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг	12
2.4.1. Домашнє завдання	12
2.4.2. Перелік питань для підготовки до заліку.....	13
3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ	16
3.1. Методи навчання	16
3.2. Рекомендована література	16
4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ	19

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 4 з 22	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розробляється на основі «Методичних рекомендацій до розроблення робочої програми навчальної дисципліни», затвердженої розпорядженням від 10.07.2019 №071/роз та відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі соціальних та поведінкових наук.

Метою викладання дисципліни в межах модуля «Економічне забезпечення наукових досліджень» є формування у здобувачів теоретичних знань і практичних навичок щодо економічного забезпечення наукових досліджень.

Завдання вивчення навчальної дисципліни є:

систематизувати у аспірантів систему сучасних знань і уявлень щодо оцінки рівня розвитку знань у сучасній економіці, особливостей структури наукового дослідження, економічного забезпечення наукових досліджень, механізму проведення аналізу ринку та його економічної ефективності, застосування стратегічного підходу до розвитку, використання проектного підходу до організації бізнесу, оцінки інвестиційної привабливості наукових досліджень та визначення сучасних тенденцій в економічному забезпеченні наукових досліджень;

розвинути у здобувача навички самостійного придбання і використання в професійній діяльності знань щодо сучасної схема економічних наук в Україні; структури процесу формування концепції та програм розвитку соціально-економічної системи; концепції економічної ефективності конкурентних ринків та умов їх ефективності; підходів у проектному управлінні; моделей управління проектами; техніка фінансового інвестування на первинному і вторинному ринках цінних паперів; особливостей прямого фінансового інвестування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **компетентності**:

Навчально-пізнавальна компетентність. Знання і розуміння особливостей механізму фінансового інвестування в інвестиційних фондах та інвестиційних компаніях; проектного підходу в управлінні підприємством, як важливої складової його функціонування; методів залучення іноземних інвестицій; діалектичного методу і теорії пізнання процесу безпосередньої

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 5 з 22	

праці та її перетворення у науку; явищ і процесів економічного розвитку, їх пізнання; стратегічних підходів до розвитку.

Інформаційна компетентність. Орієнтація в прийнятті рішення щодо вирішення проблем управління інформаційним забезпеченням наукових досліджень; використання інформаційної бази економічних досліджень, таких як даних Державної Служби Статистики, митної служби (бази ЗЕД), профільних міністерств та асоціацій, операторів ринку, інформаційних ресурсів підприємств та їх партнерів, спеціалізованих інформаційних ресурсів та ЗМІ; орієнтація в методах управління проектами, такими як класичний, метод адаптивного управління проектами, критичного шляху, SIX SIGMA, теорії обмежень, project Management Methodology та інші.

Комунікативна компетентність. Розуміти підходи і механізми використання індивідуальних та колективних знань як нової форма соціально-економічного розвитку суспільства; економічного забезпечення наукових досліджень в умовах інтеграції економіки; використання стратегічного підходу до управління інноваційним розвитком суб'єктів ринку; формування конкурентної стратегії підприємства; економічного розвитку на основі стратегічного підходу в умовах глобалізації.

Оціночна компетентність. Уміння прийняття відповідних рішень на основі проведення аналізу інвестиційної привабливості галузі; SWOT-аналіз ринкового спрямування; PEST-аналізу факторів впливу на ринок; існуючих ризиків та бар'єру входу на ринок; позицій та конкурентних переваг гравців ринку; систем управління учасників трансферу технологій; ефективності система державного регулювання інвестиційних процесів; факторів впливу на розвиток комерціалізації інтелектуальної власності в ринковій економіці

Контрольна компетентність. Представляти результати аналітичних досліджень щодо міжнародного співробітництва в сфері інтелектуальної власності; світового досвід оцінювання ефективності альтернативних проектів; охорони та захисту прав інтелектуальної власності; оцінки ефективності проектних рішень, яка заснована на врахуванні часової та альтернативної вартості грошей; правового регулювання фінансових інвестицій, здійснюваних інвестиційними фондами і інвестиційними компаніями; економічних методів державного регулювання інвестиційної сфери.

Навчальна дисципліна «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (Модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)» посідає важливе місце серед дисциплін, що викладаються здобувачам у вищих навчальних закладах. Вона тісно пов'язана із вивченням таких курсів ОКР «Магістр», як «Управління проектами», «Стратегічне управління підприємством», «Економічне

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 6 з 22	

управління підприємством», «Методологія прикладних досліджень», «Комерціалізація інтелектуального бізнесу», «Управління економічним потенціалом підприємства», «Економічна діагностика та контролінг» та інших.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з трьох навчальних модулів. Модуль №2 «**Економічне забезпечення наукових досліджень**», який є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи, домашнього завдання та аналіз результатів їх виконання.

Модуль №2 Економічне забезпечення наукових досліджень

Тема 1. Роль знань в сучасній економіці

Наука як система знань. Наукознавство та його основні розділи. Поняття, зміст, мета і функції науки. Форми організації та управління наукою в Україні. Основні ознаки наукового дослідження. Системність, доказовість та теоретичність наукового дослідження. Емпіричні, логічні та теоретичні пізнавальні завдання наукового дослідження. Класифікація наукових досліджень. Діалектичний метод і теорія пізнання процесу безпосередньої праці та її перетворення у науку. Побудова науки, анатомія науки, категорії і принципи, правила наукової теорії. Гіпотези. Наукові знання та їх розділ. Теоретичні і практичні знання. Конкретні науки. Сучасна схема економічних наук в Україні.

Знання як набір фактів. Знання як причина чи основа, що утворює предметну зону. Знання як набір спеціальних умінь. Знання, що ідентифікують індивідуального носія.

Етапи розвитку суспільства. Типи суспільного розвитку в контексті економіки знань. Використання індивідуальних та колективних знань. Управління економікою знань. Функції знань в економіці нового формату. Знання як елемент людського капіталу. Економіка знань як нова форма соціально-економічного розвитку суспільства. Оцінка рівня розвитку знань у сучасній економіці.

Тема 2. Економічне забезпечення наукових досліджень

Поняття наукового дослідження, його основні ознаки та характеристики. Особливості структури наукового дослідження, його об'єкт, мета, завдання, основні форми. Вимоги до наукових досліджень. Основні

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 7 з 22	

види наукових досліджень. Відмінності та спільні риси емпіричних та теоретичних досліджень.

Явища і процеси економічного розвитку, їх пізнання. Застосування системного підходу в наукових дослідженнях. Проблемний підхід у науці. Сутність підходу та його призначення. Інструментарій вибору методів дослідження. Концептуальний підхід. Розуміння концепції. Різновиди концепції.

Структура процесу формування концепції та програм розвитку соціально-економічної системи. Етапи розробки концепції розвитку соціально-економічної системи.. Програмно-регіональний підхід. Поняття комплексної програми. Потреби, що зумовлюють розробку комплексних програм. Схема розробки комплексної програми. Системний підхід. Принципи використання системного підходу. Інші підходи економічних досліджень.

Інформаційна база щодо економічних досліджень: дані Державної Служби Статистики; дані митної служби (бази ЗЕД); дані профільних міністерств та асоціацій; дані операторів ринку; інформаційні ресурси підприємств (внутрішня база) та їх партнерів; дані спеціалізованих інформаційних ресурсів та ЗМІ; інформація, зібрана шляхом опитування споживачів; дані, отримані в ході проведення фокус-груп та інших досліджень тощо.

Тема 3. Аналіз ринку та економічної ефективності

Наукові підходи до визначення поняття «ефективність». Концепція економічної ефективності конкурентних ринків. Умови ефективності.

Ефективність для споживача на ринку. Надлишок споживачів. Модель надлишку споживача. Концепція надлишку. Поняття надлишку виробників. Модель надлишку виробника. Графічна модель зміни надлишку виробників. Досягнення рівноважного стану. Сукупний надлишок (TS) на конкурентному ринку. Концепції економіки добробуту. Критерії оцінки добробуту. Підходи до справедливості: егалітаризм; утилітаризм; лібералізм (ролзіанський підхід); лібертаріальний підхід (класичний лібералізм).

Економічний ефект. Економічна ефективність. Система показників економічної ефективності.

Аналіз інвестиційної привабливості галузі. Аналіз позицій та конкурентних переваг гравців ринку. Можлива частка на ринку. Довгостроковий прогноз розвитку ринку. Регіони для ведення бізнесу та перспективи експорту продукції. Існуючий гравець: аналіз позицій компанії на ринку в динаміці; вналіз змін діяльності конкурентів; зміна поведінки споживачів; зміна каналів збуту; фактори впливу на ринок.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 8 з 22	

Дослідження ринкових ризиків. Інвестиційна привабливість галузі. SWOT-аналіз ринкового спрямування. PEST-аналіз факторів впливу на ринок. Існуючі ризики та бар'єри входу на ринок. Побудова карти ризиків на ринку.

Тема 4. Стратегічні підходи до розвитку

Сутність економічного розвитку. Розвиток і процес реформації.

Підходи до управління підприємствами. Системний підхід . Процесний підхід . Функціональний підхід . Ситуаційний підхід . Поведінковий підхід. Програмно-цільовий підхід. Прогнозний підхід. Функціонально-орієнтований підхід. Ситуаційний підхід. Стратегічний підхід.

Структура стратегічного управління. Сучасні підходи до розробки стратегії підприємства. Стратегії за періодами її реалізації. Стратегічні позиції. Стратегічні підходи: на основі відбору виконуваних стратегічних завдань; в умовах зростаючої невизначеності зовнішнього середовища; за рівнем прийняття рішень; залежно від способів забезпечення розвитку; щодо підтримки якості послуг; на основі диференціації; на основі фокусування.

Стратегічний підхід до розвитку персоналу як джерело підвищення конкурентоспроможності підприємства. Функції.

Стратегічні підходи до розвитку: суб'єктів господарювання на основі активізації використання їх інноваційного потенціалу; фінансів підприємства; зовнішньоекономічної діяльності; ринку послуг в Україні. Стратегічні підходи до управління фінансовими ризиками підприємства. Стратегічні підходи до соціального розвитку підприємства. Стратегічні підходи до управління інноваційним розвитком суб'єктів ринку. Підходи до формування конкурентної стратегії підприємства. Стратегічні підходи до економічного розвитку в умовах глобалізації

Тема 5. Проектний підхід до організації бізнесу

Методи управління проектами. Класичний. Адаптивне управління проектами (Adaptive Project Framework). AGILE. Техніка огляду програми (The Program Evaluation Review Technique). Управління проектом за методом критичного ланцюга (Critical Chain Project Management). Метод критичного шляху (Critical Path Method). Екстремальний проектний менеджмент (Extreme project management). Метод SIX SIGMA. Теорія обмежень (Theory of Constraints). Метод управління проектами PRINCE2. Project Management Methodology (Projects in Controlled Environments). Канбан Kanban Project Management (KANBAN). SCRUM.

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 9 з 22	

Проектний підхід в управлінні організацією. Передумови виникнення проектного підходу управління. Система проектного управління. Підходи та принципи системи управління проектами. Проблеми використання проектного підходу в управлінні.

Підходи у проектному управлінні. Портфельне управління. Реінжиніринг бізнес-процесів. Креативний підхід у проектному управлінні. Роль персоналу в реалізації креативного підходу. Вимоги до креативності співробітників. Модель мотивації продуктивної та непродуктивної креативності.

Моделі управління проектами. Ітеративна модель. Інкрементна модель (Incremental model). Спіральна модель (Spiral model).

Модель управління організацією на основі програм і проектів розвитку. Модель програмного управління. Оцінка і аналіз систем управління учасників трансферу технологій.

Проектний підхід в управлінні підприємством, як важлива складова його функціонування

Тема 6. Інвестиційна привабливість наукових досліджень

Економічна сутність інвестування. Об'єкти і суб'єкти інвестування. Роль інвестування у розширеному відтворенні. Стадії інвестиційної діяльності. Інвестиції у мікро- та макроекономіці. Законодавчі акти, що визначають правові засади інвестування. Права і обов'язки інвестора. Економічні методи державного регулювання інвестиційної сфери.

Майбутня і теперішня вартість інвестиційного капіталу. Показники оцінки інвестиційних ризиків. Методи виміру ризику. Премія за ризик. Поняття ліквідності інвестицій. Оцінка інвестицій в залежності від часу, потрібного для їх трансформації у грошові кошти.

Методи залучення іноземних інвестицій. Стратегія залучення іноземних інвестицій. Законодавча база щодо інвестування. Передумови інвестиційної активності. Визначення балансу взаємних інтересів. Система державного регулювання інвестиційних процесів.

Техніка фінансового інвестування на первинному і вторинному ринках цінних паперів. Особливості прямого фінансового інвестування. Особливості механізму фінансового інвестування в інвестиційних фондах та інвестиційних компаніях. Правове регулювання фінансових інвестицій, здійснюваних інвестиційними фондами і інвестиційними компаніями.

Принципи визначення ефективності інвестиційних проектів. Показники і види ефективності інвестиційного проекту. Комплексна оцінка ефективності проектних рішень, заснована на врахуванні часової та альтернативної вартості

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 11 з 22	

Модуль №2 «Економічне забезпечення наукових досліджень»									
1.1	Роль знань в сучасній економіці	1 семестр				1 семестр			
		5	1		4	6			6
1.2	Економічне забезпечення наукових досліджень	6	1	1	4	6			6
1.3	Аналіз ринку та економічної ефективності	6	1	1	4	8	1	1	6
1.4	Стратегічні підходи до розвитку	8	2	2	4	6	1		5
1.5	Проектний підхід до організації бізнесу	8	2	2	4	7	1	1	5
1.6	Інвестиційна привабливість наукових досліджень	8	2	2	4	7	1	1	5
1.7	Сучасні тенденції в економічному забезпеченні наукових досліджень	6	1	1	4	6			6
1.8	Виконання домашнього завдання	8			8	8			8
1.9	Модульна контрольна робота №1	5		1	4				
1.10	Підсумкова семестрова контрольна робота					6		1	5
Усього за модулем №2		60	10	10	40	60	4	4	52
Усього за навчальною дисципліною		60	10	10	40	60	4	4	52

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Лекції	СРС	Лекції	СРС
1	2	3	4	5	6
1.1	Роль знань в сучасній економіці	1 семестр		1 семестр	
		1	2		3
1.2	Економічне забезпечення наукових досліджень	1	2		3
1.3	Аналіз ринку та економічної ефективності	1	2	1	3
1.4	Стратегічні підходи до розвитку	2	2	1	3
1.5	Проектний підхід до організації бізнесу	2	2	1	3
1.6	Інвестиційна привабливість наукових досліджень	2	2	1	3
1.7	Сучасні тенденції в економічному забезпеченні наукових досліджень	1	2		3
Усього за модулем №2		10	14	4	21
Усього за навчальною дисципліною		10	14	4	21

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 12 з 22	

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Практ. заняття	СРС	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
1.1	Роль знань в сучасній економіці	1 семестр		1 семестр	
1.2	Економічне забезпечення наукових досліджень	1	2		3
1.3	Аналіз ринку та економічної ефективності	1	2	1	3
1.4	Стратегічні підходи до розвитку	2	2		2
1.5	Проектний підхід до організації бізнесу	2	2	1	2
1.6	Інвестиційна привабливість наукових досліджень	2	2	1	2
1.7	Сучасні тенденції в економічному забезпеченні наукових досліджень	1	2		3
1.8	Модульна контрольна робота №1	1	4		
1.9	Підсумкова семестрова контрольна робота			1	5
	Усього за модулем №2	10	18	4	23
	Усього за навчальною дисципліною	10	18	4	23

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг

№ п/п	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	14	21
2.	Підготовка до практичних занять	14	18
3.	Підготовка до модульної контрольної роботи	4	-
4.	Виконання домашнього завдання, контрольної (домашньої) роботи.	8	8
5	Підсумкова семестрова контрольна робота	-	5
	Усього за навчальною дисципліною	40	52

2.4.1. Домашнє завдання

Домашнє завдання (ДЗ) з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Завдання ДЗ полягає у вивченні тенденцій економічного забезпечення наукових досліджень. Виконання, оформлення та захист ДЗ здійснюється

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 13 з 22	

студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій. Час, потрібний для виконання ДЗ – до 8 годин самостійної роботи.

2.4.2. Перелік питань для підготовки до заліку

1. Наука як система знань
2. Сучасна схема економічних наук в Україні.
3. Етапи розвитку суспільства. Типи суспільного розвитку в контексті економіки знань
4. Економіка знань як нова форма соціально-економічного розвитку суспільства. Оцінка рівня розвитку знань у сучасній економіці.
5. Поняття наукового дослідження, його основні ознаки та характеристики. Особливості структури наукового дослідження, його об'єкт, мета, завдання, основні форми.
6. Вимоги до наукових досліджень. Основні види наукових досліджень. Відмінності та спільні риси емпіричних та теоретичних досліджень.
7. Явища і процеси економічного розвитку, їх пізнання. Застосування системного підходу в наукових дослідженнях
8. Проблемний підхід у науці. Сутність підходу та його призначення. Інструментарій вибору методів дослідження. Концептуальний підхід. Розуміння концепції. Різновиди концепції.
9. Структура процесу формування концепції та програм розвитку соціально-економічної системи
10. Етапи розробки концепції розвитку соціально-економічної системи.. Програмно-регіональний підхід.
11. Інформаційна база щодо економічних досліджень
12. Наукові підходи до визначення поняття «ефективність». Концепція економічної ефективності конкурентних ринків. Умови ефективності.
13. Економічний ефект. Економічна ефективність. Система показників економічної ефективності.
14. Аналіз інвестиційної привабливості галузі
15. Інвестиційна привабливість галузі. SWOT-аналіз ринкового спрямування. PEST-аналіз факторів впливу на ринок
16. Підходи до управління підприємствами. Системний підхід . Процесний підхід . Функціональний підхід . Ситуаційний підхід . Поведінковий підхід. Програмно-цільовий підхід. Прогнозний підхід. Функціонально-орієнтований підхід. Ситуаційний підхід. Стратегічний підхід.
17. Структура стратегічного управління. Сучасні підходи до розробки стратегії підприємства

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 14 з 22	

18. Стратегічний підхід до розвитку персоналу як джерело підвищення конкурентоспроможності підприємства

19. Стратегічні підходи до розвитку: суб'єктів господарювання на основі активізації використання їх інноваційного потенціалу

20. Стратегічні підходи до розвитку фінансів підприємства; зовнішньоекономічної діяльності; ринку послуг в Україні

21. Стратегічні підходи до управління фінансовими ризиками підприємства. Стратегічні підходи до соціального розвитку підприємства

22. Стратегічні підходи до управління інноваційним розвитком суб'єктів ринку. Підходи до формування конкурентної стратегії підприємства. Стратегічні підходи до економічного розвитку в умовах глобалізації

23. Методи управління проектами. Класичний. Адаптивне управління проектами (Adaptive Project Framework). AGILE. Техніка огляду програми (The Program Evaluation Review Technique). Управління проектом за методом критичного ланцюга (Critical Chain Project Management)

23. Метод критичного шляху (Critical Path Method). Екстремальний проектний менеджмент (Extreme project management). Метод SIX SIGMA. Теорія обмежень (Theory of Constraints). Метод управління проектами PRINCE2. Project Management Methodology (Projects in Controlled Environments). Канбан Kanban Project Management (KANBAN). SCRUM.

24. Проектний підхід в управлінні організацією. Передумови виникнення проектного підходу управління. Система проектного управління. Підходи та принципи системи управління проектами. Проблеми використання проектного підходу в управлінні.

25. Підходи у проектному управлінні. Портфельне управління. Реінжиніринг бізнес-процесів. Креативний підхід у проектному управлінні. Роль персоналу в реалізації креативного підходу. Вимоги до креативності співробітників. Модель мотивації продуктивної та непродуктивної креативності.

26. Моделі управління проектами. Ітеративна модель. Інкрементна модель (Incremental model). Спіральна модель (Spiral model).

27. Модель управління організацією на основі програм і проектів розвитку. Модель програмного управління. Оцінка і аналіз систем управління учасників трансферу технологій.

28. Проектний підхід в управлінні підприємством, як важлива складова його функціонування

29. Економічна сутність інвестування. Об'єкти і суб'єкти інвестування. Роль інвестування у розширеному відтворенні. Стадії інвестиційної діяльності

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 15 з 22	

30. Інвестиції у мікро- та макроекономіці. Законодавчі акти, що визначають правові засади інвестування. Права і обов'язки інвестора. Економічні методи державного регулювання інвестиційної сфери.

31. Майбутня і теперішня вартість інвестиційного капіталу. Показники оцінки інвестиційних ризиків. Методи виміру ризику. Премія за ризик. Поняття ліквідності інвестицій. Оцінка інвестицій в залежності від часу, потрібного для їх трансформації у грошові кошти.

32. Методи залучення іноземних інвестицій. Стратегія залучення іноземних інвестицій. Законодавча база щодо інвестування. Передумови інвестиційної активності. Визначення балансу взаємних інтересів. Система державного регулювання інвестиційних процесів.

33. Техніка фінансового інвестування на первинному і вторинному ринках цінних паперів. Особливості прямого фінансового інвестування. Особливості механізму фінансового інвестування в інвестиційних фондах та інвестиційних компаніях

34. Правове регулювання фінансових інвестицій, здійснюваних інвестиційними фондами і інвестиційними компаніями.

35. Принципи визначення ефективності інвестиційних проектів. Показники і види ефективності інвестиційного проекту

36. Комплексна оцінка ефективності проектних рішень, заснована на врахуванні часової та альтернативної вартості грошей

37. Конфлікт методів в оцінці ефективності альтернативних інвестиційних проектів

38. Світовий досвід оцінювання ефективності альтернативних проектів.

39. Інтелектуальна власність як економіко-правова категорія. Еволюція теоретичних уявлень про зміст та структуру відносин власності. Економіко-правовий зміст інтелектуальної власності

40. Структура інтелектуальної власності. Економіко-правові відносини щодо об'єктів патентного права. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обігу товарів і послуг як важлива складова інтелектуальної власності

41. Відносини щодо нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності. Сутність та специфіка авторського права

42. Особливості формування та реалізації суміжних прав. Передумови та стимули розвитку інтелектуальної власності в ринковій економіці

43. Охорона та захист прав інтелектуальної власності. Потреба охорони та захисту прав інтелектуальної власності. Охорона прав промислової власності. Охорона авторського та суміжних прав .

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 16 з 22	

44. Актуальні проблеми комерціалізації інтелектуальної власності. Сутність і механізм комерціалізації інтелектуальної власності. Ліцензійні угоди, їх структура та класифікація. Економічна ефективність ліцензування.

45. Міжнародне співробітництво в сфері інтелектуальної власності

46. Проблеми формування глобального ринку прав на об'єкти інтелектуальної власності. Міжнародне співробітництво у сфері патентного права

47. Міжнародні аспекти охорони та захисту авторського та суміжних прав

48. Формування інституту інтелектуальної власності в Україні

49. Роль та значення інтелектуальної власності у формуванні національної інноваційної системи

50. Проблеми та перспективи розвитку інтелектуальної власності в Україні.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою, аналізі та вирішенні задач з організаційної поведінки та крос-культурного управління.

3.2. Рекомендована література

3.2.1. Ансофф, И. Стратегический менеджмент. Классическое издание : пер. с англ. ; переизд. / И. Ансофф. – П. : ПИТЕР, 2011. – 520 с.

3.2.2. Антошкіна Л.І. Управління знаннями: навчальний посібник / Л.І. Антошкіна. – Донецьк: Юго-Восток, 2011. – 179с.

3.2.3. Василенко В. О. Інноваційний менеджмент : навч. посібн. / В. О. Василенко, В. Г. Шматько. – 3-тє вид., вип. та доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 440 с.

3.2.4. Василенко В.О., Ткаченко Т.І. Стратегічне управління підприємством: навчальний посібник для студентів вищих навчальних

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 17 з 22	

закладів/ Василенко В.О., ред.; МОН – 2-ге вид., випр. і доп. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 399 с.

3.2.5. Горбачова О.М., Рибак О.М. Інвестування: курс лекцій/ МОН; Національний авіаційний університет. Київ: Нау-друк, 2010. 87 с.

3.2.6. Гританс Я.М. Организационное проектирование и реструктуризация (реинжиниринг) предприятий и холдингов / Я.М. Гританс. - М.: Волтерс Клувер, 2005. — 205 с.

3.2.7. Гуляєва Н.М. Інвестиційний менеджмент: методика розв'язання практичних завдань: навчальний посібник/ Київський національний торговельно-економічний ун-т. Київ: КНТЕУ, 2015. 220 с.

3.2.8. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/ МОН. – Київ: Либідь, 2002. – 200 с.

3.2.9. Зубенко В. О. Використання логістики для інтенсифікації інноваційної діяльності на залізничному транспорті / В. О. Зубенко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. – № 34. – С. 181–182.

3.2.10. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підручник / С. М. Ілляшенко. – Суми : ВТД – Університетська книга, 2010. – 334 с.

3.2.11. Інтелектуальна власність: теорія і практика інноваційної діяльності : підручник / М. В. Вачевський, В. Г. Кремень, В. В. Мадзігон та ін. – К. : Професіонал, 2005. – 448 с.

3.2.12. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: навчальний посібник. 3-є вид., перер. та доп. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 376 с.

3.2.13. Немчин А.Ф. Интеллектуальная собственность - один из источников наполнения бюджета. Стратегія розвитку України: соціологія, економіка, право: науковий журнал/ Національний авіаційний університет, Інститут Міжнародних відносин – Київ, 2008. – : № 1-2. – С. 331-338:

3.2.14. Паникарова С. В. Управление знаниями и интеллектуальным капиталом: [учеб. пособие] / С.В. Паникарова, М.В. Власов; М-во образования и науки Рос. Федерации, Урал. федер. ун-т. — Екатеринбург: Изд-во Урал. ун-та, 2015. — 140 с.

3.2.15. Пересада А.А. Інвестування: навчальний посібник/ МОН; Київський національний економічний університет. Київ: КНЕУ, 2004. 250 с.

3.2.16. Петрович Й. М., Кривешко О. В., Ступак І. О. Стратегічне управління конкурентоспроможністю промислового підприємства: монографія/ МОН МС України, Національний університет "Львівська політехніка". – Львів: Львівська політехніка, 2012. – 228 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 18 з 22	

3.2.17. Пілецька С. Т. Антикризове управління економічною стійкістю промислового авіапідприємства [Текст]: монографія / С. Т. Пілецька. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 320 с.

3.2.18. Семикіна М.В. Інтелектуальний бізнес: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей денної та заочної форми навчання. / М.В. Семикіна, О.М. Петіна; за ред. М. В. Семикіної. – Кіровоград: КНТУ, 2015. – 141 с.

3.2.19. Стратегічне управління : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Уклад.: О.М. Тищенко, В.О. Могилко, І.А. Дмитрієв, Р.В. Сагайдак-Нікітюк, І.Ю. Шевченко, О.А. Ященко. □ Х.: ХНАДУ, 2016. – 252 с.

3.2.20. Телишевська Л.І., Успенко В.І. Інвестиційний аналіз: навчальний посібник / МОН. Харків: Бурун книга, 2011. 280 с.

3.2.21. Халаїм Н. Правова охорона університетських досліджень. Університетська освіта/ ДВНЗ "Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана – Київ, 2012. – : № 2. – С. 60-65:

3.2.22. Шпильовий В.Д., Михальченко О. А., Шпильова Т. І., Казарінов Ю.І. Стратегічне проектне управління. 2015.

Допоміжна література

3.2.23. Ареф'єва О.В. Стійкий розвиток підприємств у міжнародному економічному просторі: Монографія. За редакцією Ареф'євої О.В. К:НАУ, 2018. 260 с.

3.2.24. Ареф'єва О.В., Пілецька С.Т., Резніченко Д.С. Стратегічне управління потенціалом інноваційного підприємства. Інноваційні платформи управління економічними процесами в умовах цифровізації економіки: кол. моногр. За ред. д.е.н., проф. Прохорової В.В. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2020. 293 с.

3.2.25. Ареф'єва О.В. Методологічні підходи реалізації інноваційного управління розвитком підприємств / О.В. Ареф'єва, С.О. Ареф'єв // Адаптивне управління: теорія і практика» Серія «Економіка» Випуск 3 (6), 2017. <http://am.eor.by/index.php/gallery/125-vipusk-3-6-2017>.

3.2.26. Пілецька С.Т., Коритько Т.Ю. Ефективність управління підприємством, підходи та методи щодо її оцінки // Проблеми системного підходу в економіці : зб. наук. праць. – К. : НАУ, 2018. – Вип. 5(67). – С. 100–106.

3.2.27. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Інноваційний потенціал підприємства в системі антикризового управління. Accounting & Finance/ Oblik i Finansi . 2020, Issue 87, p178-184.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 19 з 22	

3.2.28. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємства «Економічні студії» Випуск 1 (27) березень 2020 р. С.146 – 151.

3.2.29. Романенко О. О. Еволюція підходів до стратегічного управління розвитком підприємства. Управління розвитком : зб. наук. пр. / Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. – Харків, 2016. - № 4. - С. 117–123. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2016_4_19

3.2.30. Тертичка В.В. Стратегічне управління : підручник. Київ : «К.І.С.», 2017. - 932 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.portal.rada.gov.ua>

3.3.2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3.3.3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.

3.3.4. Методичні розробки кафедри (в електронному вигляді).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль №1	
	1 семестр	1 семестр
Виконання завдань на практичних заняттях	106×4=40	106×2=20
Виконання та захист домашнього завдання	20	20
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>31 бал</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
<i>Підсумкова семестрова контрольна робота</i>		40
Усього за модулем №1	80	80
Семестровий диференційований залік	20	20
Усього за дисципліною	100	

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 20 з 22	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах				Оцінка за національною шкалою
Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання та захист домашнього завдання, семестровий диференціальний залік	Виконання модульної роботи	Підсумкова семестрова контрольна робота	
9-10	18-20	18-20	36-40	Відмінно
8	15-17	15-17	30-35	Добре
6-7	12-14	12-14	24-29	Задовільно
менше 6	менше 12	менше 12	менше 24	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Залік	Оцінка за національною шкалою
Денна форма навчання Заочна форма навчання		
72-80	18-20	Відмінно
60-71	15-17	Добре
48-59	12-14	Задовільно
менше 48	менше 12	Незадовільно

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в	Оцінка за	Оцінка за шкалою ECTS
----------	-----------	-----------------------

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 21 з 22	

балах	національною шкалою	Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до академічної довідки про виконання освітньо-наукової програми.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		стор. 22 з 22	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				